

TIDAHOLMS
KOMMUN

REVISIONSBERÄTTELSE

2009

Innehåll

Viktiga delar i den årliga granskningen	3
Redogörelse	3
Resultat	4
1. Social- och omvårdnadsnämnden	4
2. Barn- och utbildningsnämnden	4
3. Tekniska nämnden	5
4. Miljö- och byggnadsnämnden	6
5. Kultur- och fritidsnämnden	6
6. Granskningar av de kommunala bolagen och stiftelserna	7
7. Kommunstyrelsen	7
8. Gemensam nämnd för räddningstjänsten	8
9. Valnämnden	8
10. Årsredovisning	9

Viktiga delar i den årliga granskningen

- Granskningarna av ekonomistyrmodellen (målstyrningen i praktiken) ger vid handen att målen inte har den styrande effekt som möjligen antas. Målen är för flertalet nämnder beskrivningar av medel och metoder. Det är uppenbart att medel har blivit mål. Målstyrningskedjan skapar inte det ledningsvärde för styrelserna och ledningarna som avsikten är. Ett undantag är social- och omvårdnadsverksamheten som under många år arbetat med sina mål och att mäta och analysera dem. Det vore på sin plats att under år 2010 genomföra en översyn av de nu gällande principerna för ekonomistyrning med inriktning på relevans och förenkling. Vi har även lämnat ett förenklat förslag till nytt Reglemente för intern kontroll.
- Det är utomordentligt viktigt att ansvaret mellan de som bedriver en verksamhet (verksamhetsutövarna) och de som förvaltar och svarar för drift och skötsel av anläggningarna klarläggs och dokumenteras.
- Oklarheter när det gäller juridiskt ansvar inom olika områden av teknisk verksamhet skall åtgärdas.

Redogörelse

Revisorerna skall årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämnder och styrelser.

Målet och syftet med revision är att ge kommunfullmäktige underlag för beslut i frågan om ansvarsfrihet. I denna mening är revision en särskilt kvalificerad form av beredning av ett specifikt ärende. Revisorernas förslag bereds sedan vidare av kommunfullmäktiges särskilda beredning.

Revisionsarbetet har utförts i enlighet med kommunallagens bestämmelser om revision och God revisionssed i kommunal verksamhet. Reglementet tydliggör revisorernas uppdrag och befäster etablerad praxis för revisorerna. Antalet revisorer har varit fem.

Under revisionsåret har granskningsarbetet skett i anslutning till huvudinriktningen i revisionsplanen för år 2009. En "röd tråd" har varit rättssäkerhet, dokumentation och myndighetsutövning liksom säkerhet i olika avseenden.

Granskningar av olika system och rutiner är ständigt pågående verksamhet för att bedöma kommunens interna kontroll i vid mening. Vi har granskat delårsrapporten, bokslutet och kommunens årsredovisning samt olika aspekter på ekonomistyrningen utifrån kommunens ekonomistyrningsregler.

Vi har genomfört en serie av årliga överläggningar med styrelsen och nämnderna kring vad verksamheten 2009 har åstadkommit.

Genom lekmannarevisorerna granskas kommunens bolag ur ett ägarperspektiv. I enlighet med kommunallagen 9:8 har vi under revisionsåret 2009 anlitat särskilda sakkunniga: Björn Petersson, BMGP-björntjänst, som övergripande sakkunnig, Sven-Olof Ludvigsson, SL-kommunalteknik, teknisk verksamhet, Göran Magnusson, social verksamhet, och för redovisningsrevision Ing-Marie Kärrmander, LR Kärrmanders Revision AB.

Till revisionsberättelsen bifogas lekmannarevisorernas rapporter över granskningen av de kommunala företagen liksom övriga granskningsrapporter.

För att säkerställa en samordnad och oberoende revision har fullmäktige uppdragit åt revisorerna att avge förslag om vem som skall vara revisor i de kommunala företagen och stiftelserna (Reglemente för revisorerna § 8) Vi har till bolagens stämmor efter upphandling avgivit förslag till revisor och suppleant.

Resultat

1. Social- och omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsverksamheten fortsätter att bedriva en verksamhet som präglas av stabilitet och engagemang. Ledningen arbetar utvecklingsinriktat. Tillgängliga data visar att verksamheten håller en god nivå. Förmågan att redovisa vad man åstadkommer är föredömlig.

Inom kommunal verksamhet blir man i många fall tvungen att ta hand om klientens ekonomiska medel. Riktlinjer för hantering av boendes medel finns utfärdade. Under granskningen har vissa brister i hanteringen av brukares egna medel och av nyckelhanteringen iakttagits. Åtgärder har under hösten 2009 vidtagits.

Individ- och familjeomsorgen arbetar med att hitta och utveckla former, där insatta resurser ger effekt. Metoden är att åstadkomma samarbete och integration av resurser inom ramen för övriga inblandade samhällsorgan. Detta är exempel på gott nytänkande.

Bedömning

Nämnden fortsätter att ha en god intern kontroll över sina verksamheter. Redovisningen av vad man åstadkommer är särklassig i kommunen.

Vi föreslår att Social- och omvårdnadsnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

2. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden är ansvarig för en omfattande verksamhet i kommunen. Man ansvarar för såväl nationella som olika kommunala målsättningar.

Stora insatser görs för att stödja barn och ungdomar som riskerar att inte uppnå skolans mål, trots detta är måluppfyllelsen för flera av kunskapsmålen dyster.

Målstyrningen kan "vässas" vad avser de egentliga målen. Flera mål är vaga eller orealistiska; andra är beskrivningar av hur man avser att gå tillväga för att nå målen, dvs medel och metoder. Det är uppenbart att **medel har blivit mål!**

Bedömning

Trots målformuleringarna är den verksamhetsmässiga utvärderingen och uppföljningen omfattande och tillräcklig. Nämnden har en tillräcklig intern kontroll.

Vi föreslår att Barn- och utbildningsnämnden får ansvarsfrihet för år 2009

3. Tekniska nämnden

Under ett antal år har vi granskat den kommunala tekniska verksamheten. Vi har redovisat granskningarna i sex olika rapporter. Resultatet av granskningarna har varit obetydligt. Det har varit svårt att vinna gehör för de brister som behandlats i rapporterna. Vid överläggningar med tekniska nämnden för ett år sedan överenskomms att nämnden skulle systematiskt behandla granskningsrapporterna. Så har delvis skett under 2009. Vid samtliga uppföljningar har tekniska nämndens beslut blivit att lägga granskningarna till handlingarna. Inga beslut om åtgärder har fattats av tekniska nämnden.

Vi har förståelse för att det i vissa fall rör sig om att tekniska nämnden inte får de resurser som fordras för att genomföra ett fullgott skydd av det kommunala kapital som de förvaltar. Det gäller exempelvis underhållet och förnyelsen av gatubeläggningen. Men ett antal brister gäller inte resurser i form av pengar; det gäller administrativa brister, det gäller delar där man inte tillgodoser kommunens skattebetalares intressen utan utför uppgifter som tillhör annan. Det gäller de fall där man inte tar tag i brister som skall skapa tydlighet i ansvars-frågor osv.

Samtliga dessa brister kräver inga särskilda anslag för att åtgärda: I de flesta fall finns det pengar att hämta hem till kommunen. Det finns ingen anledning till varför kommunala skattemedel skall finansiera kostnader som annan skall betala.

Bedömning

Tekniska nämnden ansvarar för några av samhällets viktigaste uppdrag. Deras roll är huvudsakligen förvaltarens. Tekniska nämnden och dess förvaltning verkställer sitt uppdrag bra, när det gäller den praktiska verksamheten. Det finns däremot brister, när det gäller administrativ handläggning av typ att reglera ansvar och befogenheter. Vi ser inte att nämnden har tagit sitt ansvar, när det gäller den kritik som vi har utvecklat i ett antal rapporter. För detta förtjänar nämnden kritik, trots detta

föreslår vi att Tekniska nämnden får ansvarsfrihet för år 2009.

4. Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden är huvudsakligen en myndighet, som fattar beslut som för enskilda och samhälle innebär fastställelse av rättigheter och skyldigheter. Innehållet i besluten prövas av rättsväsendet eller andra statliga myndigheter och kan inte göras till föremål för kommunal revision annat än i mycket speciella situationer. De övergripande funktionerna är dock föremål för vår granskning. Vi har under 2009 gjort en översiktlig uppföljning av frågor med anknytning till rättssäkerhetsområdet. Vi kan konstatera att det råder god ordning och reda inom myndigheten.

Bedömning

Miljö- och byggnadsnämnden är en myndighet med god förmåga att hantera lagstiftningen inom sitt område. Det råder även god intern ordning och reda.

Vi föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

5. Kultur- och fritidsnämnden

Under år 2009 har vi genomfört en omfattande granskning av simhallen ur olika synpunkter. Tyngdpunkten i vår granskning har avsett säkerhet för allmänhet, personal men även för kommunen som verksamhetsutövare. Granskningarna biläggs denna berättelse.

Simhallen är en viktig mötesplats för medborgare i kommunen. Den är också viktig för föreningslivet och skolan. Den fyller viktiga sociala funktioner. Vi konstaterar att simhallen fullgör sitt samhällseliga uppdrag.

Vår granskning av drift, skötsel och underhåll visar att säkerheten i dessa avseenden är i huvudsak tillfredsställande.

Simhallspersonalen känner stor oro inför delar av sitt arbete som rör övervakningen av de badandes säkerhet. Nämnden måste beakta att tillsynen av de badandes säkerhet inte eftersätts på grund av att badpersonalens arbetsuppgifter utvidgas i besparingshänseenden.

Det är viktigt att ansvarsregleringen mellan nämnden som verksamhetsutövare och ytterst ansvarig och tekniska nämnden som driftsansvarig över byggnad och installationer är tydliggjord och dokumenterad.

Bedömning

Kultur- och fritidsnämnden hanterar sina olika uppdrag på mycket bra sätt. Man har god ledning och styrning av verksamheten. Den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi föreslår att Kultur- och fritidsnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

6. Granskningar av de kommunala bolagen och stiftelserna

Lekmannarevisorerna, som är ett självständigt bolagsorgan och en del av ägarens styrning, granskar de kommunala bolagen. Resultatet av deras granskningar föreläggs ägarens företrädare (bolagsstämman och fullmäktige). Deras granskningsrapporter bifogas denna berättelse. Stiftelser och donationer hanteras i annan ordning.

Vi konstaterar att förbättringar vad gäller intern kontroll har genomförts i bolagen. Vi delar de bedömningar som lekmannarevisorerna har gjort och även vill vi understryka för kommunstyrelsen som företrädare för ägaren att i sin tillsyn bevaka framförda påpekanden.

7. Kommunstyrelsen

a) kommunstyrelsens tillsynsansvar

Kommunstyrelsen har till uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha tillsyn över övriga nämnder. Styrelsen skall också ha uppsikt över sådan kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 3 kap 17 och 18 §§ kommunallagen. Kommunstyrelsen skall också uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Även under år 2009 har kommunstyrelsen med kraft utövat ägarrollen över de kommunala bolagen. Tillsynen över TEAB (TENAB) uppfyller högt ställda krav. Däremot kan vi konstatera att kommunstyrelsen inte har utövat någon tillsyn av tekniska nämnden, när det gäller den långvariga revisionella kritiken.

Vi föreslår också att kommunstyrelsen genomför en översyn av Reglementet för intern kontroll med syfte att förenkla. Reglementet i praktiken ger kommunstyrelsen goda möjligheter att utöva sin tillsyn över nämnderna.

b) kommunens ekonomiska ställning

Det övergripande finansiella målet för Tidaholms kommun (inriktningsmål) är att resultaträkningen skall uppvisa ett positivt resultat i förhållande till balanskravet samt att Tidaholms kommuns definition av en budget i balans innebär ett positivt resultat motsvarande två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Investeringar i den skattefinansierade verksamheten skall egenfinansieras.

Årets resultat överträffar med stor marginal alla budgeterade resultat och prognoser. Balanskravet är uppfyllt.

c) övrigt

Av årsredovisningen framgår att kommunstyrelsen under år 2009 har lagt ned ett omfattande arbete på att hantera frågor som gäller arbetslöshet och företagande i kommunen.

Bedömning

Kommunstyrelsen fullgör sin övergripande ledningsfunktion på ett bra sätt, tar de initiativ som behövs för samordning av hela kommunen och utövar en god kontroll över hur kommunens ekonomi utvecklas. Under år 2009 har kommunstyrelsen utövat en kraftfull ägarstyrning över bolagen och haft en god tillsyn.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

8. Gemensam nämnd för räddningstjänsten

Granskningen av den gemensamma nämnden utförs av värdkommunen (Falköping). Samverkan sker med Tidaholms kommuns revisorer.

Bedömning

Vi föreslår att ledamöter från Tidaholms kommun i den gemensamma nämnden för räddningstjänst beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

9. Valnämnden

Valnämnden genomförde under år 2009 valet till Europa-parlamentet.

Bedömning

Granskningen av nämndens förberedelser, organisation och genomförande visar att valet sköttes på ett sådant sätt att valhandlingen var säkerställd.

Vi föreslår att valnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2009.

10. 10 Årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, dess finansiering och den ekonomiska ställningen. Årsredovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven på rättvisande räkenskaper. Den är upprättad enligt god redovisningssed. Årsredovisningen och verksamhetsberättelserna ger bra information om 2009 års verksamhet och den ekonomiska utvecklingen.

Tillstyrkan

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen för år 2009

2010-04-15

Birgitta Karlsson

Mona Larsson

Tore Johansson

Tord Viktorsson

CarlOve Kruus